

تەفسیری نایه‌تی

(...

)

[کردی - کوردی - kurdish]

ئاماده‌کردنی: عبدالسلام محمد پشده‌ری

پیداچونه‌وهی: پشتیوان سابیر عه‌زیز

۲۰۰۹ - ۱۴۳۰

Islamhouse.com

(تفسير الآية: اليوم أكملت لكم دينكم ...)

« باللغة الكوردية »

عبد السلام محمد بشدري

مراجعة: بشتيوان صابر عزيز

٢٠٠٩ - ١٤٣٠

islamhouse.com

تەفسیری ئایەتی

(...)

)

عومەرى كورى خەتتاب (خواى لى رازى بىت) دەفەرموئىت : " سوئند بەخوای گەورەئەزانم ئەم ئایەتەلەچ كات ولەچ رۆژئىكدا دابەزىوہبۆ پېغەمبەرى خوا (صلى الله عليه وسلم) كاتەكەش كاتى عىشای رۆژى ھەينى بوو لەرۆژى عەرەفەدا . ئىمامى بوخارى رىوايەتى كردوہ.

كەعبى كورى مالك كەجولەكەبوو، ھاتەخزمەتى عومەرى كورى خەتتاب وپىي ووت: ئەم ئایەتەئەگەر لەسەر ئومەتتىكى تری جگەلەئىسلام دابەزىايەئەو رۆژەيان دەكرد بەجەژن، عومەرىش ووتى بەكەعب: مەبەستت كام ئایەتەيە؟ ئەویش لەوہلامدا ووتى : الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ ... ئەمجا دىسانەوہعومەر لەوہلاميدا فەمرووى : بىگومانم لەوہى كەدەزانم ئەو ئایەتەلەچ رۆژئىك دابەزىوہ، وەئەشزانم لەچ جىگايەكيش دابەزىوہ، لەرۆژى ھەينى ولەرۆژى عەرەفەبوو ، وەسوپاس بۆ خواى گەورەش ھەردوو رۆژەكەش بەجەژن گىرراوہبۆمان .

ئەسمای كچى عومەيس دەگىرئەوہودەئىت : ئەو حەجەى كەئەم ئایەتەى تىادا دابەزى لەگەل پېغەمبەرى خوا (صلى الله عليه وسلم) حەجم كرد، لەكاتئىكدا كەئىمەدەرۆيشتىن بەرئىگادا، ھەستم كرد كەجورەئىل ھات بۆلاى، لەو كاتەدا پېغەمبەرى ئازىز (صلى الله عليه وسلم) كەبەسواری ووشترەكەيەوہبوو كەمىك نەوہى بوپەوہ، ووشترەكەش لەبەر گرانى دابەزىنى قورئان خۆى بۆ نەگىرا و نەيتوانى رىنگا بكات و ئەویش يەخى كرد ولايدا، ئەسما ئەئىت : پشتەمالئىكم پى بوو لەو كاتەدا دام بەسەر شان وملكى پېغەمبەرى خوادا (صلى الله عليه وسلم)، ابن جرير وجگەلەئەویش دەئىن : پېغەمبەر (صلى الله عليه وسلم) لەدواى ئەو رۆژەى عەرەفەكەئەم ئایەتەى تىادا دابەزى بەھەشتاويەك رۆژ وەفاتى كرد .

سوفیانی کوری وه کیع دهلی ابن فضیل له هارونی کوری عهنته ره ئه ویش له باوکیه وه گپراویه تیه وه که ووتویه تی : کاتیک که ئایه تی دابه زی پرۆزی (الحج الاکبر) بوو عومهری کوری خه تتاب که ئه م ئایه تی بیست له و پرۆزه دا دهستی به گریان کرد، پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) پیی فهرموو : چی وای لی کردیت که بگریه ی ؟ ئه ویش له وه لامدا ووتی : ئه وه گریاندمی که ئیمه له زیاد کردنی ئاینه که ماندا بووین، به لام کاتیک که خوای گه وره بوئی ته و او کردین، گومانی تیدا نیه هه رشتیکیش ته و او بییت به ره و که می دهروات (مه بهستی پی ئه وه بوو که ئیتر کاری پیغه مبه ری خوا - صلی الله علیه وسلم - دوایی هاتوو وه وه فاتی نزیک بوه ته وه) پیغه مبه ری نازیزیش فهرمووی : راست ده که یت، فهرمووده یه کیش هه یه که راستی ئه م ووتانه ده سه لمینیت که ده فهرمویت : " بدأ الإسلام غربا وسعود غربا، فطوبی للغرباء " واته : ئیسلام به غه ربی هات و کاتیکیش که ده گه رتته وه هر به غه ربی ده گه رتته وه، جا خوش به ختی بو ئه و که سانه ی که له پرۆزگاری غه ربی ئیسلامدا ده ستیان به ئاینه که یانه وه گرتوه .

بو به جمه وری زانایانی پریان وایه ئه م ئایه ته کوئا ئایه ت بوویت که دابه زیوه بو پیغه مبه ری خوا (صلی الله علیه وسلم) دوای ئه م ئایه ته ئیتر هیچ شتیک له قورئان نه هاتوه بو پیشه وای نازیزمان .

ئه م قورئان وئاینه پیروزه که په روه ردگار وه ک خه لات به خشویه تی به کوئا پیغه مبه ری ئیسلام گه وره ترین نیعمه ته که ره وانهی کرد بو ئه م ئومه ته، خوای گه وره به م ئایه ته ته وای نعمه ته کانی خوئی له دونیادا بو ته و او کردن و ئاینه که شیانی بو کامل کردن به شیویه ک که پیوستیان نیه به هیچ دین و شه ریه تی هیچ پیغه مه بریکی تر (صلوات الله وسلامه علیهم) هه ر له بهر ئه مه شه که خوای گه وره محمد المصطفی ی کرد به خاتم الانبیاء و ره وانهی کرد بو ته وای گرۆهی ناده می و جنوکه ش، که و ابوو هیچ شتیک خه لال نیه جگه له وه نه بییت که خوای گه وره خه لالی کردوه، وه هیچ شتیکیش حه رام نیه جگه له وه نه بییت که په روه ردگار حه رامی کردوه، وه دینیش ته نها ئه وه یه که خوای گه وره تشریحی کرد بییت و پیی رازی بوویت که ئاینی مروقه کان بییت، وه هه رچی له و قورئانه ی خوادا هات بییت هه مووی

راسته و نه وەشی ئەو بەردۆی داناییت راست نیه و گومپراییه، هەر وەك له جیگایه کی تر دا خوای گه و رده ده فرمویت : (و تمت کلمة ربك صدقا وعدلا) واته راستگوویه له وه والانهی که تیایدا هاتوه، وه دادگه ریشه له ته وای فرمان وقه ده غه کردنه کانیدا .

جا که خوای گه و رده ئاینه که ی بۆ ته و او کردن ئەوه بیگومان نیعمه تی هەر گه و رده ی بۆ کامل کردن، هەر له بهر ئەوه شه خوای گه و رده ده فرمویت : الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ.

که واته کاتیک که خوای گه و رده ده فرمویت ئەمڕۆ من ئەحکام و ته عالیم و رینومایه کانی دینه که م بۆ ته و او کردن، واتای ئەوه ده گه یه نییت خوای گه و رده به و زانایی و دانایی خویه و به و هه موو حکمه ت و کمالی مطلقیه وه که خالقی ئاسمانه کان وزه و به خوی به زاتی خوی دینه که ی له که لامی خوی بۆ به نده کانی ته و او کرد، ئەمه ش گه و رده ترین و به رزترین نیعمه ت و به هره یه که که په روه ردگار عه طای کردوه به م ئومه ته و نه یدا و به هیه چ گهل و ئومه تیکی تر، له پاش ئەوه ده ده فرمویت : وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا وَاته: رازیش بووم که ته نها ئیسلام دینتان بییت، ئەمه ش خوای گه و رده له جیگایه کی ترد ته ئکیدی ده کاته وه بوومان و ده فرمویت : (وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ)، واته: هەر که س په یره وی ئاینیکی تر جگه له ئیسلام بکات ئەوه لیی وه رناگیریت وله دوارو ژیشدا له خه سارو مهن د وزه ره رو مهن دان ده بییت، وه هه روه ها ده فرمویت : (إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ)، واته: به راستی دین و ئاینی په سه ن د لای خوای گه و رده ته نها ئاینی ئیسلامه.

جا مروقی ئیماندار له به رامبه ر که لامی خودا وه هه ر ده بییت زیاتر له ره زامه ندی هیه چی تر نه لییت، چونکه پرچکه گرتنی هه ر رێبازیکی تر جگه له ئیسلام وشوین که وتنی هه ر که سیکی تر جگه له محمد المصطفی، گومپرایی و سه ر لیشیوانه، هه ر بویه له سونه ته کانی پیغه مبه ری ئازیزمانه که ئیماندار ئیواران و به یانیان سی جار سی جار بلییت : (رضیت بالله ربا وبالاسلام دینا وبمحمد نبیا ورسولا) واته: رازی

بووم که خوا - الله - پهروهردگارم بیټ، وهرزیشم که ئیسلام ئاین و دینم بیټ،
وهموچه مه دیش په یامبه ر و نیراروی خودام بیټ .

خوای گه وره ئیمه ش له کوټایدا پر به زارمان ده لپین :
الحمد لله الذی هدانا لهذا وما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله .